

Vázlat 23 olimpiai sportág versenyszámainak alakulásáról 12 olimpia (1976-2020.) tükrében

A versenyszámok száma az 1976-os olimpiához képest 2016. évre több mint másfélszeresére emelkedett, s 2020-ra a versenyszámok mennyisége tovább növekszik. (1976. – 198 versenyszám, 2020. 321.) 2017 júniusában a NOB Végrehajtó Bizottsága fontos döntéseket hozott a 2020. évi tokiói olimpiára vonatkozóan. Ennél fogva időszerű áttekinteni az elmúlt 24 év változásainak irányait. A tendenciák nyomon követhetősége érdekében kizárólag azokat a sportágakat vettem figyelembe, amelyek már az 1976. évi olimpiai játékok programjában szerepeltek. Terjedelmi korlátok miatt a dolgozat vázlatos, de remélem, hogy áttekinthető és tanulságos. A versenyszámokat három alapvető kategóriába soroltam: 1. Változatlan mennyiségű versenyszámmal szereplő sportágak 2. Megnövekedett versenyszámmal szereplő sportágak 3. Csökkenő versenyszámmal szereplő sportágak. Szükség esetén a fenti kategóriákon belül további alcsoportokat is létrehoztam. Mivel az élet sokkal gazdagabb annál, hogy maradéktalanul kategóriákba lehessen szorítani, előfordul, hogy egy-egy sportágra egyszerre több sajátosság is jellemző lehet. Ebben az esetben is csak az egyik jellemzője alapján helyeztem a rendszerbe, de a rövid ismertetés során kitérek az egyéb sajátosságokra is. Dolgozatomban jelzem a riói olimpián megrendezett versenyszámokat, illetve a 2020-ra vonatkozó terveket.

1. 1976. óta változatlan mennyiségű versenyszámmal szereplő sportágak

A változások mértékére jellemző, hogy a vizsgált 23 sportág közül ebben a csoportban mind össze 4-et találunk, s ezek közül szigorúan véve csak 2 sportágnak változatlanak a versenyszámjai.

1.1 Átrendeződés nélkül változatlan mennyiségű versenyszámok

1. Lovaglás – 6 versenyszám 2016-ban és 2020-ban

A lovaglás az a kivételes sportág, amely vizsgálatunk szempontjából változatlan. Három szakág (díjugratás, military, díjlovaglás) két-két versenye (egyéni és csapat) szerepel az olimpia műsorán. A versenyszámok nincsenek nemek szerint elkülönítve, a nők és férfiak együtt versenyeznek és nemüktől függetlenül, együtt kerülnek értékelésre.

Lovaglás												
Olimpia éve Versenyszámok	1976.	1980.	1984.	1988.	1992.	1996.	2000.	2004.	2008.	2012.	2016.	2020.
Összesen	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
A lovasok nemüktől függetlenül együtt versenyeznek												

2. Kézilabda - 2 versenyszám 2016-ban és 2020-ban

1976. óta mindkét nem versenyszáma szerepel az olimpia programjában.

1.2 Átrendeződéssel, de változatlan számú versenyszámokkal szereplő sportágak

1. Evezés - 14 versenyszám 2016-ban és 2020-ban

A vizsgált időszak kezdetén, 1976-ban következett be átütő változás, mert ezen az olimpián csatlakoztak a nők a férfiak versenyéhez 6 versenyszámban. Így a férfiak 8 számával együtt a vizsgált időszakban folyamatosan 14 számban rendeztek versenyt. Ugyan a versenyszámok mennyisége nem változott, átütő változás volt az 1996-os év, a könnyű súlyú hajóegységek bevezetése. Így nemcsak a nagy termetű, erősebb emberek domináltak az összes versenyszámban, hanem lehetővé vált a kisebb testtömegű emberek eredményes szereplése is. Ezzel növelni kívánták a sportági bázist olyan környezetben is, ahol nem jellemző a magas, nagy testtömegű emberek gyakori előfordulása. Mivel a versenyszámok számát nem tudták növelni, olyan számok kerültek ki a programból, ahol kisebb volt az indulók létszáma. A 2020-as olimpiai játékokra 1 versenyszámot a férfi programból áthelyeznek a nők számára, így a versenyszámok mennyisége tekintetében létrejön a nemek közötti egyenlőség.

Evezés												
Olimpia éve Versenyszámok	1976.	1980.	1984.	1988.	1992.	1996.	2000.	2004.	2008.	2012.	2016.	2020.
Férfiak	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	7
Nők	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	7
Összesen	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14

2. Öttusa – 2 versenyszám 2016-ban és 2020-ban

A sportág nagy változásokon ment keresztül a vizsgált időszakban. 1992-ig csak férfi versenyszámokat rendeztek egyéni- és csapatversenyben. 1996-ban csak egy egyéni verseny szerepelt a programban, amely 2000-től kiegészült a nők egyéni versenyével, s azóta újra 2 számban hirdetnek bajnokot. Számos egyéb, az alapokat érintő, lényeges változás is bekövetkezett annak érdekében, hogy a sportág az olimpiai programjában maradjon.

Öttusa												
Olimpia éve Versenyszámok	1976.	1980.	1984.	1988.	1992.	1996.	2000.	2004.	2008.	2012.	2016.	2020.
Férfi egyéni	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Férfi csapat	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Női egyéni	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1
Összesen	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2

2. Megnövekedett versenyszámmal szereplő sportágak

2.1 Megnövekedett versenyszámmal - új szakággal kiegészülő sportágak

A versenyszám-növekedés egyik típusa, hogy egyes olimpiai sportágak új szakággal kiegészülve szerepelnek az olimpia programjában

1. Úszás csoport

- a Nemzetközi Úszó Szövetséghez szervezettelileg kapcsolódó sportágak – úszás, műugrás, szinkronúszás, vízilabda - 46 versenyszám 2016-ban, 49 szám 2020-ban

1976-ban 3 szakág, úszás, műugrás, vízilabda versenyeit bonyolították le 33 versenyszámban, 16 férfi és 15 női számban. 1984. óta a szinkronúszás is szerepel az olimpiai programban. 2016-ban már 46 számban, 24 női-és 22 férfi számban avattak olimpiai bajnokot.

Úszás

A versenyszámok mennyisége jelentősen emelkedett. A változás jellemző oka - új, addig az olimpiai programban nem szereplő versenyszámok beiktatása. Ezek a következők: 200m vegyes úszás – 1984.; 50m gyorsúszás 1988; 10 km-es nyílt vízi úszás – 2008. A férfi és női versenyszámok tekintetében 1976-1992. között némi eltérés tapasztalható. Jóllehet az 1976. és 1980. évi olimpián mindkét nem számára 13-13 versenyszámban rendeztek versenyeket, de néhány versenyszámban eltérés mutatkozott. 1996-ig nem rendezték meg hölgyek számára a 4x200m-es gyorsúszó váltót, ugyanakkor 1984-ig a férfiak nem indultak 4x100 m-es vegyes váltóban. 2016-ban majdnem mindegyik versenyszámban egyaránt rendeztek férfiak és nők számára olimpiai versenyeket. A különbség az úszómedencében megrendezett hosszú távú versenyek távjában volt. A férfiak 1.500 méteren, a nők 800 méteren versenyeztek. A tokiói olimpián a nemek közötti egyensúly megvalósítása érdekében mindkét nem egyaránt versenyezni fog 800 és 1.500 méteren. Nyílt vízi úszásban 2008. óta szerveznek olimpiai versenyt, mindkét nem esetében, egy-egy számban a 10km-es távon hirdetnek győztest. 2020-ra a versenyszámok mennyisége 37-re növekszik, s a már említett hosszú távú számok mellett egy koedukált váltószám is beiktatásra került.

Műugrás: 1976 – 1996. között a férfiak és a nők két-két versenyszámban (3 m-es műugrásban és 10m-es toronyugrásban) indultak. A versenyszámok számát 2000-től a páros versenyek, azaz a szinkronugrás beiktatásával (2 férfi és 2 női szám) növelték.

A szinkronúszás női sportág, kezdetei az 1984-es olimpiára nyúlnak vissza. 1984-92. között egyéniben és párosban rendeztek versenyeket, 1996. mélypontnak számított, mivel csak a csapatverseny szerepelt az olimpia programján. 2000. óta újra 2 számban indulnak, az egyéni megszűnt, a csapat mellett párosban versenyeznek a hölgyek.

Vízilabdában a 2000-es olimpiai játékok óta bővült női csapatok részvételével a program.

Úszás												
Olimpia éve Versenyszámok	1976.	1980.	1984.	1988.	1992.	1996.	2000.	2004.	2008.	2012.	2016.	2020.
Férfiak	13	13	15	16	16	16	16	16	17	17	17	18
Nők	13	13	14	15	15	16	16	16	17	17	17	18
Koedukált váltó	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Összesen	26	26	29	31	31	32	32	32	34	34	34	37
Műugrás												
Férfiak	2	2	2	2	2	2	4	4	4	4	4	4
Nők	2	2	2	2	2	2	4	4	4	4	4	4
Összesen	4	4	4	4	4	4	8	8	8	8	8	8
Szinkronúszás												
Csak nők	0	0	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2

Vízilabda												
Férfiak	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nők	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1
Összesen	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2
A négy szakág együtt												
Férfiak	16	16	18	19	19	19	21	21	22	22	22	23
Nők	15	15	18	19	19	19	23	23	24	24	24	25
Koedukált váltó	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Összesen	31	31	36	38	38	38	44	44	46	46	46	49

2. Kerékpár csoport - 18 versenyszám 2016-ban, 22 szám 2020-ban

A vizsgált időszakban, 1996-ig 2 szakág, a pályakerékpár és az országúti alkotta az olimpiai versenyszámokat. 1996-tól mountain bike ágazattal, 2008-tól BMX szakággal gyarapodott a kerékpár versenycsoport. A két utóbbi szakágban 2-2 számmal (1 férfi és 1 női számmal) bővült a versenyek mennyisége.

A pályakerékpár szakágban a versenyek száma az 1976. évi 4 férfi versenyről 2016. évre 10-re, 5 férfi és 5 női számra nőtt. A pályakerékpár versenyek számában némi hullámzás tapasztalható. A kezdeti 4 számról 2000. és 2004. években a versenyszámok mértéke háromszorosára emelkedett 12-12 versenyre. 2008-tól a pályaversenyek száma 10-re csökkent. A csökkenés feltételezhetően kapcsolatban áll az új szakág, a BMX kétversenyszámos csatlakozásával az olimpiai programhoz. A vizsgált időszakban a női versenyszámok dinamikusan növekedtek a kezdeti 0 számtól 5 számig. A férfi számok aránya még a 2000-2004. versenyszám csúcs idején kétszerese volt a női versenyszámoknak (8 férfi, 4 női), 2012-re már kialakult az 50%-os nemi megoszlás a versenyek számában. Az utóbbi 2 olimpia versenyszámstruktúráját figyelembe véve, úgy tűnik, hogy a dinamikus, látványos, nagy érdeklődést kiváltó sprint számok kerültek túlsúlyba az állóképességi számokkal szemben.

Az országúti szakág 1976-ban 2 férfi versenyyel rendelkezett. Ehhez csatlakozott egy női versenyszám 1984-ben, majd az újabb, Egyesült Államokban megrendezett olimpián, 1996-ban újabb női számmal egészült ki s alakította ki a szakág mai versenyszámstruktúráját.

2020-ra pályakerékpárban és a BMX szakágban nemként újabb 1-1 számmal emelkedik a versenyek száma, ezzel 22-re emelkedik a megszerezhető aranyérmek száma.

Kerékpár												
Pályakerékpár												
Olimpia éve Versenyszámok	1976.	1980.	1984.	1988.	1992.	1996.	2000.	2004.	2008.	2012.	2016.	2020.
Férfiak	4	4	5	5	5	5	8	8	7	5	5	6
Nők	0	0	0	1	2	3	4	4	3	5	5	6
Összesen	4	4	5	6	7	8	12	12	10	10	10	12
Országúti kerékpár												
Férfiak	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Nők	0	0	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2
Összesen	2	2	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4

Mountain bike												
Férfiak	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1
Nők	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1
Összesen	0	0	0	0	0	2	2	2	2	2	2	2
BMX												
Férfiak	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	2
Nők	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	2
Összesen	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	4
Összesen												
Férfiak	6	6	7	7	7	8	11	11	11	9	9	11
Nők	0	0	1	2	3	6	7	7	7	9	9	11
Összesen	6	6	8	9	10	14	18	18	18	18	18	22

3. A Nemzetközi Torna Szövetség alá tartozó szakágak - 18 versenyszám 2016-ban és 2020-ban

A szertorna versenyszámái változatlanok maradtak a vizsgált 40 év alatt. A férfiak 8, a nők 6 számban avatnak olimpiai bajnokot.

A szertornához 1984-ben csatlakozott a kifejezetten női sportág, az RSG, először egyéniben, majd 1996-tól csapatban is. Ezzel kiegyenlítődtött a nemi arány, tornában az olimpiai játékokon azonos arányban szerezhettek érmeiket a nők és a férfiak. 2000-ben felvették az olimpia műsorába a gumiasztal (trampolin) szakágat 2 versenyszámmal (női-férfi egyéni) és ezzel az 1976-os évben meglévő 14-ről 18-ra nőtt a tornához köthető versenyszámok mennyisége.

Torna												
Olimpia éve versenyszámok	1976.	1980.	1984.	1988.	1992.	1996.	2000.	2004.	2008.	2012.	2016.	2020.
Férfi	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Női	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Összesen	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
Ritmikus sportgimnasztika												
Nők	0	0	1	1	1	2	2	2		2	2	2
Gumiasztal												
Férfi	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1
Női	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1
Összesen	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2	2	2
A torna sportághoz tartozó sportágak összesen												
Férfi	8	8	8	8	8	8	9	9	9	9	9	9
Női	6	6	7	7	7	8	9	9	9	9	9	9
Összesen	14	14	15	15	15	16	18	18	18	18	18	18

4. Kajak-kenu csoport – 16 versenyszám 2016-ban és 2020-ban

A síkvízi kajak olimpiai programjához 1992-ben csatlakozott a szlalom szakág. Az 1976. évi 11 számról 2016-ra 16-ra bővült a versenyek száma.

A síkvízi kajak a versenyszámok száma eggyel nőtt. A belső elrendeződés aránya a nők irányában némileg kedvezőbben alakult, a kezdeti 9:2 –ről, 2012. óta 8:4-re. A 2012. évi olimpiára az addig férfi 500méteres versenyszámokat lecserélték 200m-re. Megszűnt az 500m-es C2 versenyszám, amelynek helyére beiktatták a női K1-es 200m-es távot.

A szlalom kajak először 1972-ben szerepelt az olimpia műsorán, majd 20 év után 1992-ben tért vissza 3 férfi számmal (K1, C1, C2) és egy női versenyszámmal (K1).

Kajak-kenu sportágban 2020-ra kiegyenlítik a versenyszámok mennyiségében a jelenleg még létező férfi túlsúlyt. Marad a 16 versenyszám, de síkvízi kajakban 6-6 versenyszámban, szlalom szakágban 2-2 versenyezhetnek a férfiak és a nők.

Kajak-kenu												
Síkvízi szakág												
Olimpia éve Versenyszámok	1976.	1980.	1984.	1988.	1992.	1996.	2000.	2004.	2008.	2012.	2016.	2020.
Férfiak	9	9	9	9	9	9	9	9	9	8	8	6
Nők	2	2	3	3	3	3	3	3	3	4	4	6
Összesen	11	11	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
Szlalom szakág												
Férfiak	0	0	0	0	3	3	3	3	3	3	3	2
Nők	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	2
Összesen	0	0	0	0	4	4	4	4	4	4	4	4
A síkvízi és a szlalom szakág együtt												
Férfiak	9	9	9	9	12	12	12	12	12	11	11	8
Nők	2	2	3	3	4	4	4	4	4	5	5	8
Összesen	11	11	12	12	16	16	16	16	16	16	16	16

2. 2. Megnövekedett versenyszámmal - új versenyszámok bevonásával kiegészülő sportágak

Ebben az alcsoportban két változatot határozhatunk meg. Az egyik típushoz azok a sportágak tartoznak, amelyek az olimpia programjában új, addig még egyáltalán nem szereplő versenyszámokkal bővítik a választékot. A másik típusra jellemző a korábbi férfi versenyszámok kibővítése női versenyszámokkal a sportban végbemenő női emancipáció eredményként.

2.2.1 Addig a programban egyáltalán nem szereplő versenyszámokkal kiegészülő sportágak

1. Íjászat - 4 versenyszám 2016-ban, 5 szám 2020-ban

A sportág 1988-tól 2 versenyszámmal (női-férfi csapatverseny) gyarapodott. 2020-ra a versenyszámok mennyisége egy koedukált csapat számmal növekszik.

Íjászat												
Olimpia éve versenyszámok	1976.	1980.	1984.	1988.	1992.	1996.	2000.	2004.	2008.	2012.	2016.	2020.
Férfi egyéni	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Férfi csapat	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Női egyéni	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Női csapat	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Koedukált csapat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Összesen	2	2	2	4	4	4	4	4	4	4	4	5

2. Röplabda 4 versenyszám 2016-ban és 2020-ban

A sportág 1964-ben került az olimpia műsorába mindkét nem versenyeivel, 1996-ban egészült ki a strandröplabda szakággal, amelyben női és férfi versenyeket egyaránt rendeznek.

3. Kosárlabda 2-versenyszám 2016-ban, 4 versenyszám 2020-ban

A kosárlabda a hagyományos 5fős versenyszám mellett, 2020-ban a 3fős csapatformával bővül az olimpián, amelyet női és férfi csapatok számára külön rendeznek meg.

2.2.2. Elsősorban a női versenyszámok bővülése következtében megnövekedett versenyszámmal rendelkező sportágak

Az olimpia számok bővülésének egyik fő hajtóereje a női emancipáció. Sok sportág számos versenyszámában megjelentek a nők saját versenykategóriájukkal növelve az olimpiai versenyek számát. Nyilvánvaló azonban, hogy a versenyszámok száma nem növelhető korlátlanul. Ennél fogva két változat különböztethető meg: 1. Az elsősorban női versenyszámokkal bővülő, de férfi versenyszámokkal nem csökkenő sportágak, illetve 2. Női versenyszámokkal jelentősen bővülő és férfi versenyszámokkal némileg csökkenő sportágak

2.2.2/1. Elsősorban női versenyszámokkal bővülő, de férfi versenyszámokkal nem csökkenő sportágak

1. Atlétika - 47 versenyszám 2016-ban, 48 szám 2020-ban

A tárgyalt időszakban a versenyszámok száma 37-ről 47-re, emelkedett. A férfiak olimpia versenyszáma 1976-hoz viszonyítva 1 számmal nőtt (50 km-es gyaloglás), s 1980. óta változatlan. A női versenyszámok száma azonban jelentősen megnövekedett 14-ről 23-ra. Ez azonban nem jelenti új versenyszámok bevezetését. Inkább jelentős kiegyenlítődés következett be. Azokban a számokban, amelyekben 1976-ban még csak a férfiak versenyeztek, 2016-ra már a nők is versenyeznek. Egyetlen kivétel az 50 km-es gyaloglás. A növekedés aránya folyamatos: 1984. 3 új futószám (400m gát, 3000 sík, maraton), 1988 1 futószám (10 km), 1992. 1 szám (10km gyaloglás, módosulás: a 3000m-es síkfutást felváltotta az 5000m-), 1996. 2 új ügyességi szám (női kalapácsvetés, női rúdugrás, módosulás: a 10km-es gyaloglást felváltotta a 20km-es gyaloglás), 2008. újabb számmal bővült az

atlétanők versenykínálata (3000m akadályfutás). 2020-ra a versenyprogram egy versenyszámmal, a 4x400m-es koedukált váltóval növekszik.

Atlétika												
Olimpia éve Versenyszámok	1976.	1980.	1984.	1988.	1992.	1996.	2000.	2004.	2008.	2012.	2016.	2020.
Férfiak	23	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24
Nők	14	14	17	18	19	20	22	22	23	23	23	23
Koedukált váltó	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Összesen	37	38	41	42	43	44	46	46	47	47	47	48

2. Sportlövészet - 15 versenyszám 2016-ban és 2020-ban

Ebben a sportágban 1980-ig mindegyik versenyszám nyílt volt, azaz a nők és férfiak együtt versenyeztek és nemüktől függetlenül együtt kerültek értékelésre. 1984. és 1992. között 2 versenyszám maradt nyílt (trap, skeet), majd 1996-tól fogva a versenyszámok nemenként elkülönülnek. 2016-ban a férfiak 9, a nők 6 versenyszámban indultak az olimpián. 1984-től a légpuska, 1988-tól légpisztoly is szerepel a versenyszámok között. Ennek magyarázata egyrészt, hogy a légfegyverek műszaki színvonalának fejlődése következtében lehetővé vált precíziós használatuk, másrészt olcsóbb, egyszerűbb lőtéri feltételek mellett szervezhetőek meg a versenyek és az edzések. 2008-tól a futócéllövészetet levették az olimpia programjáról. 2020-ra a nemek közti egyenlőség jegyében 3 férfi számot koedukált páros számra módosítanak.

Sportlövészet												
Olimpia éve versenyszámok	1976.	1980.	1984.	1988.	1992.	1996.	2000.	2004.	2008.	2012.	2016.	2020.
Nyílt	7	7	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0
Férfiak	0	0	6	7	7	10	10	10	9	9	9	6
Nők	0	0	3	4	4	5	7	7	6	6	6	6
Koedukált páros	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Összesen	7	7	11	13	13	15	17	17	15	15	15	15

3. Judo – 14 versenyszám 2016-ban, 15 versenyszám 2020-ban

1980-ra a versenyszámok száma 6-ról 8-ra nőtt. Az addigi legkisebb súlycsoportot (63 kg) differenciálták két súlycsoportra (60, 65 kg), illetve megemelték az egyes súlycsoportok határait. 1988-ra megszűnt a súlycsoportoktól független, abszolút kategória, ezzel a férfi versenyszámok száma 7-re állandósult. 1992-ben a nők is 7 súlycsoportban csatlakoztak a férfiak versenyéhez, s azóta 14 versenyszámban hirdettek győzteseket az olimpiai játékokon. Így a versenyszámokban kiosztható aranyérmek száma a duplájára nőtt. A 2000. évi olimpiára végbement egy átfogó súlycsoport korrekció, szinte mindegyik súlycsoportot megemelték. Az akkor meghatározott súlycsoportok állandónak bizonyulnak, hiszen az azt követő 16 évben nem történt változás. 2020-ra egy új versenyszámot, egy koedukált csapatversenyt iktatnak be.

Judo												
Olimpia éve Versenyszámok	1976.	1980.	1984.	1988.	1992.	1996.	2000.	2004.	2008.	2012.	2016.	2020.
Férfiak	6	8	8	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Nők	0	0	0	0	7	7	7	7	7	7	7	7
Koedukált csapat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Összesen	6	8	8	7	14	14	14	14	14	14	14	15

4. Vívás - 10 versenyszám 2016-ban, 12 szám 2020-ra

Ebben a sportágban 3 fegyvernem van (tőr, párbajtőr, kard), s mindegyik fegyvernemen belül egyéni és csapatversenyt rendeznek. Így alakul ki a 6 versenyszám. A vizsgált időszakban 1996-ig a férfiaknál mind a 6 versenyszámban rendeztek versenyeket. A nők egy fegyvernem 2 versenyszámában, tőr egyéniben és csapatban mérték össze tudásukat. Így alakult ki a 8 versenyszám. 1996. és 2000. években a nők már párbajtőr egyéniben és csapatban is versenyeztek. Így már 4 számban indultak az olimpián, a vívók összesen 10 versenyszámban küzdhettek az aranyéremért. 2004-ben a nők újabb versenyszámmal gyarapodtak, a kard egyénivel. Azonban az olimpián vívásban megmaradt a 10 versenyszámos limit, ezért egy versenyszámmal csökkenteni kellett az eddigi programot. Így női tőr csapatversenyt nem rendeztek 2004-ben. Mivel a vívásban 12 versenyszám alakult ki (tőr, párbajtőr, kard - egyéni, csapat, - női és férfi kategóriában), úgy döntöttek, hogy 2 csapatversenyt elhagynak a következő olimpiákon. Az arányosság elvét szembe előtt tartva 1 női és 1 férfi csapatversennyel csökkentették a vívók programját rotációs rendszerben. 2008-ban nem rendeztek csapatversenyt férfi tőrben és női párbajtőrben, 2012-ben férfi párbajtőr és női kardcsapat verseny nem szerepelt az olimpia programján, 2016-ban férfi kard- és női tőr csapatverseny maradt el. 2020-ra a versenyszámok mennyisége 2 csapatszámmal emelkedik, s ezzel a teljessé válik a vívás olimpiai programja.

Vívás												
Olimpia éve Versenyszámok	1976.	1980.	1984.	1988.	1992.	1996.	2000.	2004.	2008.	2012.	2016.	2020.
Férfiak	6	6	6	6	6	6	6	6	5	5	5	6
Nők	2	2	2	2	2	4	4	4	5	5	5	6
Összesen	8	8	8	8	8	10	10	10	10	10	10	12

5. Vitorlázás – 10 versenyszám 2016-ban és 2020-ban

A sportág érzéketlenül szemlélteti az olimpiák során bekövetkezett változásokat. 1976-ban és 1980-ban még csak nyílt versenyszámokban rendeztek versenyt. Ez azt jelenti, hogy a férfiak és a nők közösen versenyeztek és teljesítményük nemüktől függetlenül, együttesen került értékelésre. 1988-tól fokozatosan csökkennek a nyílt versenyszámok, ellenben növekszik a nemek szerint elkülönített versenyek száma. 2012-ben már nincsen nyílt versenyszám a vitorlásversenyek programjában. 2016-ra már valamelyest újra változik a versenyszisztéma: beiktatnak egy vegyes páros versenyszámot is. Ez teljesen megfelel az olimpiai reformprogram egyik alap gondolatának, amely szerint az egyenjogúság növelése érdekében vegyes csapatversenyek bevezetését szorgalmazzák az olimpia

programjába. A női és férfi versenyszámok elkülönítésének következménye a versenyek számának nagy arányú növekedése (6-ról 10-re).

Vitorlázás												
Olimpia éve Versenyszámok	1976.	1980.	1984.	1988.	1992.	1996.	2000.	2004.	2008.	2012.	2016.	2020.
Nyílt	6	6	6	3	4	4	5	4	2	0	0	0
Férfiak	0	0	1	4	3	3	3	3	5	6	5	5
Nők	0	0	0	1	3	3	3	4	4	4	4	4
Vegyes páros	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Összesen	6	6	7	8	10	10	11	11	11	10	10	10

6. Gyeplobda - 2-2 versenyszám 2016-ban és 2020-ban

Női csapatok 1980. óta szerepelnek az olimpiai műsor programjában.

7. Labdarúgás - 2-2 versenyszám 2016-ban és 2020-ban

Női csapatok 1996. óta szerepelnek az olimpiai műsor programjában.

2.2.2/2. Női versenyszámokkal jelentősen bővülő és férfi versenyszámokkal némileg csökkenő sportágak

1. Súlyemelés - 15 versenyszám 2016-ban, 14 szám 2020-ban

Súlyemelésben az 1976. évi 9 versenyszám 2016. évre 15 versenyszámra nőtt. A 9 férfi versenyszám 10-re nőtt az 1980-as olimpiára (létrehozták a 90-100 kg-os súlycsoportot). A 10 súlycsoport az 1996-os olimpiáig megmaradt (- jöllehet 1996-ban egy újabb súlycsoport korrekció következett be). A 2000. évi olimpiára viszont 8-ra csökkent a férfi súlycsoportok száma, amely újabb súlycsoportbeosztást eredményezett. Ehhez kapcsolódott az újonnan bevezetett női versenyek 7 súlycsoportja. Versenyszámok tekintetében 2020-ra kiegyenlítik a nemek közötti különbséget, mivel egy férfi súlycsoporttal csökkeni fog a versenyválaszték. Ezzel a férfiak és a nők egyaránt 7-7 súlycsoportban versenyeznek az olimpián.

Súlyemelés												
Olimpia éve Versenyszámok	1976.	1980.	1984.	1988.	1992.	1996.	2000.	2004.	2008.	2012.	2016.	2020.
Férfiak	9	10	10	10	10	10	8	8	8	8	8	7
Nők	0	0	0	0	0	0	7	7	7	7	7	7
Összesen	9	10	10	10	10	10	15	15	15	15	15	14

2. Ökölvívás - 13 versenyszám 2016-ban és 2020-ban

Az ökölvívásban a versenyszámok száma 11-ről 13-ra nőtt. A férfiak versenyszáma 10 – 12 között váltakozott a jelzett időszakban. A súlycsoportok száma - a 91 kg-os súlycsoport beiktatásával – 11-ről 12 –re nőtt 1984-ben. Ezt követően a súlycsoportok száma a 71 kg-os súlyhatár kiiktatásával 11-re, majd az 57 kg-os súlycsoport megszüntetésével 10-re csökkent. (Ezek a súlycsoport módosítások

egyek súlycsoport határok újraosztását eredményezték.) 2012. óta a nők 3 súlycsoportban vesznek részt az olimpiai játékokon. A versenyszámok mennyisége nem, de nemek közti megoszlása változik. 2020-ban a férfiak kettővel kevesebb, azaz 8 súlycsoportban versenyeznek, a nők esetében pedig kettővel több, azaz 5 súlycsoportban szerveznek versenyeket.

Ökölvívás												
Olimpia éve Versenyszámok	1976.	1980.	1984.	1988.	1992.	1996.	2000.	2004.	2008.	2012.	2016.	2020.
Férfiak	11	11	12	12	12	12	12	11	11	10	10	8
Nők	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	5
Összesen	11	11	12	12	12	12	12	11	11	13	13	13

3. Csökkenő versenyszámú sportág

Birkózás - 18 versenyszám 2016-ban és 2020-ban

A csökkenő tendencia a 2000-es években domborodik ki. 2000-ben a férfiak versenyszámainak száma 20-ról 16-ra csökkent, majd a továbbiakban 12-re zsugorodott, azaz 40%-kal csökkent. A súlycsoportok számának csökkenése a súlycsoportok felülvizsgálását és a súlyhatárok újraszabályozását vonták maguk után. 2016-ra a férfiak kötött fogású és a szabadfogású ágazatában egyaránt a négy-négy súlycsoportot távolítottak el. A legdrámaibb módon a legkisebb súlycsoport súlyhatára növekedett, 1996-ban 48 kg-ról, 2016-ban 57 kg-ra (szabadfogás) illetve 59 kg-ra (kötött fogás). 2004-től megjelennek a birkózónők is az olimpiai játékokon. A női sportolók bevonásával a versenyszámok száma összességében mindössze kettővel csökkent. A nők számára szabadfogású versenyeket szerveznek az olimpiai játékokon. Jelenleg a versenyszámok kétharmadában férfiak versenyeznek és egyharmadában nők. Szabadfogású birkózásban mindkét nem 6-6 súlycsoportban indul, kötött fogású ágazatban jelenleg csak férfiak versenyeznek.

Birkózás												
Olimpia éve Versenyszámok	1976.	1980.	1984.	1988.	1992.	1996.	2000.	2004.	2008.	2012.	2016.	2020.
Férfiak	20	20	20	20	20	20	16	14	14	14	12	12
Nők	0	0	0	0	0	0	0	4	4	4	6	6
Összesen	20	20	20	20	20	20	16	18	18	18	18	18

Dr. Jády György